

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010655
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010655.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 2.5.2022 č.k. 12PP/61/2022-86, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25.8.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje vo výroku, ktorým bola určená skúšobná doba a vo výroku, ktorým bol nariadený probačný dohľad nad odsúdeným a ktorým sa ustanovili primerané obmedzenia a povinnosti.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdenému určuje skúšobná doba v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona podmiennečne prepustil odsúdeného A. B. C. (ďalej len odsúdený) z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok zo dňa 21.10.2021, sp. zn. 4T/6/2021 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. 03. 2022, sp. zn. 1To/8/2021. Zároveň mu podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 6 (šesť) rokov. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdenému nariadil probačný dohľad vo výmere 3 (tri) roky a ustanovil mu primerané obmedzenie podľa § 51 ods. 3 písm. c) Trestného zákona spočívajúce v zákaze stretávať sa s osobou, ktorá bola jeho spolupáchateľom, a to D. E. F., nar. XX. XX. XXXX, za súčasného uloženia povinnosti podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona spočívajúcej v príkaze zdržiavať sa počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia na území Slovenskej republiky, s výnimkou vopred určených dní po predchádzajúcom písomnom súhlase probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Pezinok, dostavovať sa 1-krát za 3 kalendárne mesiace k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Pezinok a oznamovať mu údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať. Proti uvedenému uzneseniu podal prokurátor, na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť.

Podanú sťažnosť prokurátor odôvodnil písomným podaním zo dňa 10.05.2022 nasledovne: Výroková časť napadnutého uznesenia je v rozpore s ust. § 176 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko neobsahuje zákonné (procesné) ustanovenie, na základe ktorého bolo o žiadosti odsúdeného rozhodnuté.

S odkazom na hodnotenie odsúdeného riaditeľom ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou a odpis z registra trestov uvádza, že súd v danej veci riadne neposúdil splnenie materiálnych podmienok podmiennečného

prepustenia, najmä závažnosť a povahu trestného činu, ktorého sa vykonávaný trest týka, ďalej plnenie si povinností a správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakter a povahové vlastnosti jeho osoby a postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, čoho dôkazom je aj absencia akejkoľvek zmienky o takom posúdení a argumentácii k nej vzťahujúcej sa v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia.

U odsúdeného nemohol byť naplnený účel trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Trestného zákona smerujúci najmä k jeho prevýchove, resp. individuálnej prevencii, keďže menovaný nastúpil na výkon trestu odňatia slobody len dňa 23.03.2022. Je síce pravdou, že odsúdený B. C. bol vo výkone väzby od 02.12.2020 do 23.03.2022, avšak väzba nemá za cieľ vytvoriť pre obvineného dostatočné podmienky na jeho výchovu k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život, teda výkon väzby v žiadnom prípade nemá plniť účel trestu, resp. nemá výchovné poslanie. O nemožnosti naplnenia účelu trestu v danom prípade svedčí aj samotné hodnotenie ústavu, z ktorého je zrejmé, že pre krátkosť výkonu trestu odňatia slobody (pozn. od 23.03.2022) nie je možné objektívne zhodnotiť správanie a vystupovanie odsúdeného a ani plnenie programu zaobchádzania, v dôsledku čoho odsúdený v čase rozhodovania o jeho žiadosti o podmienené prepustenie nepreukázal žiadne polepšenie.

Odsúdený teda okrem toho, že splnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie, nepreukázal žiadny proces jeho vnútornej premeny oprávňujúci "nádej", že by v budúcnosti viedol riadny život. Počas výkonu trestu odňatia slobody nedosiahol uloženie žiadnej disciplinárnej odmeny, a to ani počas výkonu väzby. U odsúdeného fakticky došlo k splneniu formálnej podmienky podmieneného prepustenia ešte pred samotným nástupom na výkon trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o osobu odsúdeného a jeho doterajší spôsob života, tu je nutné vyhodnotiť skutočnosť, že ide osobu, ktorá dlhodobo pracovala na rôznych pozíciách ako príslušník Policajného zboru, neskôr ako príslušník Slovenskej informačnej služby. Jeho poslaním bolo teda protiprávnu činnosť potierať a dbať na ochrane a dodržiavaní záujmov spoločnosti, no napriek tomu bol uznaný za vinného za závažný trestný čin korupcie, konkrétne za prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Hoci odsúdený dlhodobo pôsobil v bezpečnostných zboroch, zásadným spôsobom sa spreneveril svojmu profesionálnemu poslaniu, a ako vyplýva z oboznámených rozhodnutí, odsúdený B. C. žiadal úplatok vo výške 350.000,- EUR, pričom tento pri odovzdaní nakoniec predstavoval sumu vo výške 200.000,- EUR.

Ďalej poukazuje na povahu a závažnosť aktuálneho odsúdenia a má za to, že výška úplatku v posudzovanom prípade zohráva jednu z podstatných okolností, na základe ktorých je možné vyhodnotiť samotnú závažnosť spáchaného trestného činu, hoci v tom čase právne kvalifikovaného ako prečin. Ak teda vezmeme v úvahu postavenie odsúdeného v čase spáchania skutku, veľmi vysokú sumu vyžiadaných a odovzdaných úplatkov, pohnútku, spôsob a následok spáchania trestného činu, môžeme dospieť k záveru, že závažnosť spáchanej trestnej činnosti je spoločensky mimoriadne vysoká. Poukazuje na postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, ktorú neolutoval a preto ak odsúdený neprejavil žiadnu ľútosť nad svojím protiprávnym konaním, ťažko možno dospieť k záveru, že u odsúdeného prebehol/prebieha proces vnútornej premeny oprávňujúci „nádej“, že by v budúcnosti viedol riadny život. Práve naopak, ide len o pasívne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, čo pre podmienené prepustenie z výkonu takéhoto trestu zjavne nestačí.

Ako z doposiaľ uvedeného vyplýva, záver o nenaplnení podmienky očakávania vedenia riadneho života nie je v danom prípade založený len na okolnostiach a dôvodoch ktoré hrali úlohu pri ukladaní samotného trestu odňatia slobody (závažnosť trestnej činnosti), ale je založený na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného, jeho doterajšieho pôsobenia vo výkone trestu v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti a možnosti splnenia účelu trestu.

V závere namieta, že súd prvého stupňa si zrejme nepripojil spisové materiály Špecializovaného trestného súdu sp. zn.: 4T/6/2018. Má za to, že bez preštudovania základného trestného spisu vzťahujúceho sa na trestnú činnosť odsúdeného týkajúcej sa trestných činov, na ktoré sa vykonaný trest vzťahuje a jeho vykonaním ako dôkazu na verejnom zasadnutí podľa § 269 Trestného poriadku s poukazom na ust. § 295 ods. 2 Trestného poriadku, resp. len čítaním odsudzujúcich rozsudkov bez skutkovej vety, nemožno zodpovedne posúdiť najmä osobu odsúdeného a jeho doterajší život, postoj k spáchanej trestnej činnosti, možnosti nápravy, osobné pomery odsúdeného, závažnosť a povahu trestného činu, ako aj okolnosti daného prípadu.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody navrhuje, aby nadriadený súd vyhovel sťažnosti prokurátora a v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a sám vo veci rozhodol.

Podaním zo dňa 03.05.2022 podal sťažnosť v zákonnej lehote aj odsúdený, a to proti výrokom II. a III. napadnutého uznesenia, ktorú odôvodnil samostatným podaním zo dňa 12.05.2022, v ktorom uviedol nasledovné:

Závery ohľadne splnenia podmienok na podmieňané prepustenie odsúdeného považuje za správne, avšak závery ohľadom skúšobnej doby a jej trvania, probačného dohľadu a s tým spojeného uloženia primeraných obmedzení a povinností vykazujú znaky svojvôle a arbitrárnosti a v konečnom dôsledku spôsobujú nepreskúmateľnosť s tým spojenú nezákonnosť napadnutého uznesenia.

Samosudkyňa odôvodnila výmeru uloženej skúšobnej doby, uloženie dohľadu probačným úradníkom, jeho trvanie a s tým spojené uloženia primeraných obmedzení a povinností spôsobom, ktorý nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z Trestného poriadku. Je potrebné konštatovať, že v napadnutom uznesení vo vzťahu k vyššie uvedenému absentuje relevantné odôvodnenie. Pokiaľ samosudkyňa v napadnutom uznesení presvedčivo neodôvodnila potrebu uloženia a rozsahu dohľadu probačného a mediačného úradníka a s tým spojených povinností a obmedzení, respektíve potrebu uloženia skúšobnej doby v rozsahu šiestich rokov, dopustila sa svojvôle, a tým aj porušenia práva odsúdeného na spravodlivý proces, pričom prijatie takýchto záverov by predstavovalo ústavné neudržateľný zásah do jeho osobnej slobody. Je dôvodné konštatovanie, že už samotná absencia zákonom predpokladaného odôvodnenia napadnutého uznesenia spôsobuje jeho arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť v napadnutej časti.

Argumentácia samosudkyne je vzájomne protirečivá, keď na jednej strane pozitívne hodnotí správanie odsúdeného vo výkone trestu a výkone väzby, a rovnako zaujala kladný postoj k predpokladom odsúdeného na vedenie riadneho života na slobode, na strane druhej uložila neprimerane prísne podmienky podmieňaného prepustenia na slobodu, ktoré vychádzali výlučne z okolností na základe ktorých Najvyšší súd SR ukladal druh a výmeru trestu. V tomto smere samosudkyňa precenila význam len jedného z viacerých aspektov hodnotenia podmienok podmieňaného prepustenia z výkonu trestu (závažnosť trestného činu), ktorý na inom mieste odôvodnenia napadnutého uznesenia v podstate sama spochybňuje tvrdením, že sa jedná o skutok právne kvalifikovaný "len" ako prečin. Bez ohľadu na uvedené je nutné pripomenúť, že rovnaký význam majú aj okolnosti odôvodňujúce správanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, kedy hoci ako osoba pôsobiaca v bezpečnostných zložkách štátu sa mal dôrazne vyvarovať akýmkoľvek situáciám, ktoré by spochybnili jeho bezúhonnosť, no nateraz nie je dôvod konštatovať záver, že sa jednalo len o ojedinelý (hoci závažný) exces z dovtedy riadneho vedenia pracovného ale aj spoločenského života. Tento záver je potom rovnako dôležité zohľadniť pri určení dĺžky skúšobnej doby, naviac pri zistení, že predpoklady odsúdeného viesť riadny život po prepustení z výkonu trestu, sú priaznivé.

Vo vzťahu k skúšobnej dobe konštatuje, že jej dĺžka je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov. V kontexte skutočností, ktoré boli preukázané na verejnom zasadnutí, a ktoré si s ohľadom na vyššie uvedené osvojila aj samosudkyňa, je dĺžka skúšobnej doby, v spojení s nariadeným probačným dohľadom v maximálnej zákonom dovolenej výmere a uloženými obmedzeniami a povinnosťami v zmysle § 51 ods. 3 písm. c), ods. 4 Trestného zákona, neprimeraná. Vo vzťahu k výmere skúšobnej doby je osobitne potrebné poukázať na dĺžku zvyšku trestu odňatia slobody, ktorú odsúdenému ostáva vykonať (4 mesiace), pričom už táto skutočnosť sama o sebe zvyrazňuje neprimeranosť výmery skúšobnej doby, čo v konečnom dôsledku s miernou dávkou zveličenia môže navodiť zdanie, že je pre neho výhodnejšie vykonať zvyšok trestu (v neporovnateľne kratšom rozsahu), ako sa podrobiť skúšobnej dobe v rozsahu určenom mu napadnutým uznesením, za súčasného rešpektovania ďalších povinností a obmedzení. Takáto neproporcionálne dlhá výmera skúšobnej doby spojená s uložením probačného dohľadu a ďalších obmedzení a povinností je v rozpore so zásadami ukladania trestov, predstavuje neprimeraný zásah do práva na osobnú slobodu a v konečnom dôsledku spôsobuje stratu účelu trestu a jeho prevýchovného efektu. Neprimerane dlhá skúšobná doba bude mať vplyv na môj osobný a pracovný život, na moju rodinu (čo je v rozpore so zásadou individualizácie trestu) a obmedzí moje možnosti začleniť sa primerane do spoločnosti, čo je v priamom rozpore s účelom sledovaným jej uložením.

V súvislosti s výmerou skúšobnej doby zároveň poukázal na nutnosť jej diferenciácie vo vzťahu ku kvalifikácií trestných činov, ich závažnosti a povahe. Mal za to, že aj napriek absencii zákonnej úpravy (porovnaj § 89 ods. 1 Trestní zákonník) je nutné odlišne prihliadať na to, či sa skúšobnou dobou nahrádza výkon trestu odňatia slobody uloženého za konanie kvalifikované ako prečin alebo zločin, čo v konečnom dôsledku zabezpečí zákonom sledovaný účel spočívajúci v individualizácii trestania. Napadnutým uznesením mu bola uložená skúšobná doba vo výmere 6 rokov, čo s ohľadom na kvalifikáciu skutku ako prečinu predstavuje podľa jeho názoru výrazný exces vo vzťahu k požadovanej proporcionalite.

Osobitne poukázal na skutočnosť, že výrokom III. napadnutého uznesenia mu bola v zmysle § 51 ods. 4 Trestného zákona uložená povinnosť spočívajúca v príkaze zdržiavať sa počas skúšobnej

doby podmieneného prepustenia na území Slovenskej republiky, s výnimkou vopred určených dní po predchádzajúcom písomnom súhlase probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Pezinok. Účelom uloženia primeraných povinností a obmedzení v zmysle Trestného zákona je zabezpečiť, aby odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život. Je nesporné, že medzi uloženou povinnosťou a charakterom spáchanej trestnej činnosti musí existovať súvislosť, ktorá odôvodňuje druh uloženej povinnosti, respektíve jej charakter ako prostriedku zabezpečenia sledovaného účelu. V kontexte uvedeného je potom dôvodné konštatovanie, že povinnosť spočívajúca v zákaze vycestovania uvedené atribúty nespĺňa, keďže neexistuje súvislosť medzi skutkom, za ktorý som bol odsúdený a akýmkoľvek zahraničným vplyvom, ktorý by mi mal brániť vo vedení riadneho života. Inými slovami povedané v konaní, v ktorom súd rozhodoval o jeho vine a treste a rovnako ani v konaní o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebol produkovaný dôkaz o zlých sociálnych väzbách, či iných objektívnych vplyvoch s väzbou na zahraničie, ktoré by zákonným komfortným spôsobom odôvodňovali uloženie predmetnej povinnosti.

Akceptujúc skutočnosť, že skúšobná doba je nutným dôsledkom toho, že prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je len podmienené, avšak zároveň s prihliadnutím na jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a vo výkone väzby, na závažnosť trestného činu a jeho kvalifikáciu, a rovnako predpoklad jeho prevýchovy a nízkeho rizika recidívy mal za to, že stanovenie jej dĺžky pri hornej hranici zákonom povolenej sadzby za súčasného uloženia probačného dohľadu v maximálnej povolenej dĺžke a uloženia mu ďalších obmedzení a povinností, najmä zákazu vycestovania, je neprimeraným zásahom obmedzujúcim jeho právo na osobnú slobodu a slobodu pohybu nad zákonom povolený rámec.

Vzhľadom na skutkové a právne tvrdenia bol toho názoru, že sťažnosť je dôvodná. Z uvedeného dôvodu žiadal, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnuté uznesenie v časti výrokov II. a III. a sám vo veci rozhodol a určil mu vzhľadom na dobu a okolnosti trestu (väzby) skúšobnú dobu na jej spodnej hranici bez uloženia primeraných obmedzení a povinností.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 194 Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

- a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

Krajský súd v Trnave na podklade podaných sťažností podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosti, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Sťažnosti podali oprávnené osoby, v zákonnej lehote a smerujú voči rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Odsúdený momentálne vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok zo dňa 21. 10. 2021, sp. zn. 4T/6/2021 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. 03. 2022, sp. zn. 1To/8/2021 vo výmere 22 mesiacov. Žiadosťou zo dňa 25.03.2022 odsúdený požiadal o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorej vyhovel prvostupňový súd napadnutým uznesením.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil splnením prvej zákonnej (formálnej) podmienky, kedy odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody. Zároveň konštatoval splnenie druhej zákonnej (prvej materiálnej) podmienky a uviedol, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky. Zároveň dodal, že doterajšie správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby i výkonu trestu odňatia slobody je v úplnom súlade s ústavným poriadkom, neboli zistené žiadne závady, príkazy a pokyny rešpektuje a plní, čo súd vyhodnotil ako

splnenie prvej materiálnej podmienky, pretože správanie odsúdeného počas výkonu väzby svedčí o jeho schopnosti prispôbiť sa aj podmienkam výkonu trestu odňatia slobody.

Ďalej sa vyjadril k dĺžke výkonu trestu tak, že väzba u odsúdeného trvala viac ako 15 mesiacov, čím pokryla takmer dve tretiny uloženého trestu. Bolo by porušením práva odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pokiaľ by súd pri zisťovaní splnenia zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neprihliadal na správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby, keď vo všeobecnosti majú osoby vo väzbe horšie podmienky ako osoby vo výkone trestu odňatia slobody (aj menší rozsah práv a väčší rozsah obmedzení a reštrikcií). V opačnom prípade by sa automaticky vylúčila možnosť podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdených, u ktorých bol v prevažnej miere výkon trestu odňatia slobody pokrytý výkonom väzby, a to len z dôvodu, že pre krátkosť výkonu trestu odňatia slobody by nebolo možné zhodnotiť správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody.

Splnenie tretej zákonnej (druhej materiálnej) podmienky odôvodnil s poukazom na odpis z registra trestov odsúdeného, kde má evidovaný iba jeden záznam a dospel k záveru, že odsúdený sa dopustil síce závažnej, spoločensky neakceptovateľnej, trestnej činnosti, na druhej strane jeho trestná činnosť nebola násilnej povahy a skutok spáchaný odsúdeným je právne kvalifikovaný ako prečin. Odsúdený je však vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát a podľa názoru súdu prvého stupňa neboli u neho verifikované žiadne skutočnosti, na podklade ktorých by súd mohol vysloviť, že v jeho prípade by bolo riziko recidívy príliš veľké, resp. súd nevzhladol žiadne také skutočnosti, ktoré by vyvracali predpoklad o prevýchove odsúdeného, pretože súd má za to, že výkonom trestu odňatia slobody v ústave je odsúdený dostatočným spôsobom ponaučený, aby sa páchaniu trestnej činnosti v ďalšom živote vyvaroval.

Dĺžku skúšobnej doby odsúdeného prvostupňový súd odôvodnil s poukazom na dĺžku zvyšku trestu odňatia slobody a závažnosť spáchanej trestnej činnosti a povahu spáchaného trestného činu a určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 6 rokov, teda pri hornej hranici. Zároveň súd prvého stupňa nad odsúdeným nariadil probačný dohľad na hornej hranici a ustanovil mu primerané obmedzenia. Skúšobná doba, nariadený probačný dohľad nad správaním odsúdeného a uloženie primeraných obmedzení a povinností majú prispieť k trvalej prevýchove odsúdeného, t. j. k vedeniu riadneho života odsúdeným. Pri určovaní ich výmery súd vychádzal aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že odsúdený dlhodobo pôsobil v bezpečnostných zboroch a svojím konaním sa zásadným spôsobom spreneveril svojmu profesionálnemu poslaniu. Navyiac i z výsluchu odsúdeného na verejnom zasadnutí vyplynulo, že v čase skutku bol v služobnom pomere ako príslušník bezpečnostných zložiek štátu podľa Zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v platnom znení, preto sa od odsúdeného vyžadovalo, aby viedol riadny život, dodržiaval všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušoval zákony, teda bol vzorom pre všetkých ostatných občanov.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

Sťažnostný súd sa zároveň v plnom rozsahu stotožňuje so zisteniami a závermi prvostupňového súdu, ktoré sú citované v ods. 9 a 11 tohto uznesenia. Prvostupňový súd dostatočným spôsobom zistil skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre správnosť výroku I. napadnutého uznesenia.

Prokurátor v prvom rade namietal nesplnenie prvej materiálnej podmienky (odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie), resp. účel trestu nemohol byť u odsúdeného naplnený, keďže výkon trestu nastúpil len dňa 23.03.2022. K uvedenému sa v určitej miere vyjadroval aj prvostupňový súd v napadnutom uznesení (bod 10 tohto uznesenia), s čím sa sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožňuje. Skutočnosť, že sa odsúdenému do výkonu trestu započítal výkon väzby, ktorá u odsúdeného trvala 15 mesiacov, nemôže byť v žiadnom prípade na ujmu odsúdeného. Krátkosť trvania výkonu trestu odňatia slobody nevyklučuje polepšenie alebo prevýchovu odsúdeného, najmä ak tomu predchádza dlhé trvanie väzby. Sťažnostný súd doplnil dokazovanie o aktuálne hodnotenie správania odsúdeného zo dňa 22.8.2022. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, kde sa odsúdený aktuálne nachádza v krátkosti vyplýva, že správanie odsúdeného, či už vo výkone väzby alebo vo výkone trestu, bolo na požadovanej úrovni, pokyny a príkazy príslušníkov rešpektoval a vo výkone trestu pracoval na pracoviskách s dohľadom mimo ústav. Ako vo výkone väzby ani vo výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený nedopustil porušenia ústavného poriadku a nebol ani disciplinárne potrestaný.

Odsúdený preukázateľne splnil formálnu aj prvú materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, bez ohľadu na to, či túto splnil už vo výkone väzby alebo vo výkone trestu. Bolo by porušením práva

odsúdeného, kedy súd neprihliadol na jeho správanie vo výkone väzby a túto nezohľadnil pre posúdenie splnenia prvej materiálnej podmienky, keďže by to vylúčilo možnosť podmiennečného prepustenia.

Čo sa týka druhej materiálnej podmienky (od odsúdeného sa môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život) aj túto súd prvého stupňa správne vyhodnotil. Jej nesplnenie nemožno odvodzovať iba zo závažnosti a charakteru spáchanej trestnej činnosti, tak ako na to poukazuje prokurátor vo svojej sťažnosti. Je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. Sťažnostný súd predovšetkým zdôrazňuje skutočnosť, že odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu, pričom do predmetného odsúdenia viedol bezúhonný život. Na čo tiež správne poukázal súd prvého stupňa, odsúdený sa dopustil prečinu, pričom nešlo o trestnú činnosť násilnej povahy, čo možno považovať za menej závažnú trestnú činnosť z pohľadu jej nebezpečnosti. Navyše odsúdený má v prípade podmiennečného prepustenia vytvorené vhodné podmienky a rodinné zázemie (pozitívne vzťahy s manželkou a deťmi aj počas výkonu trestu, má zabezpečené bývanie aj prácu). Uvedené skutočnosti prevažujú v tomto prípade nad závažnosťou trestnej činnosti a okolnosťami, za ktorých sa jej dopustil a na ktoré opakovane poukazuje prokurátor vo svojej sťažnosti. Sťažnostný súd je toho názoru, že doterajší výkon trestu spolu s výkonom väzby môže mať na odsúdeného pozitívny vplyv v tom smere, že ho odradí od páchania ďalšej trestnej činnosti a motivuje ho k vedeniu riadneho života. Na účel preukázania polepšenia odsúdeného nie je prípustné vyžadovať od odsúdeného priznanie k trestnej činnosti, keďže zákaz donucovania k sebaobviňovaniu nemo tenetur se ipsum accusare ako ochrana pred núteným privodením si trestného stíhania sa uplatňuje aj vo vykonávacom konaní vzhľadom na možnosť obnovy konania.

Objektívne teda neexistujú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu z vysokého rizika recidívy odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia a ktoré by bránili konštatovaniu, že je predpoklad, že odsúdený povedie na slobode riadny život. Povaha a závažnosť spáchaného trestného činu nesmú byť jedinými kritériami na rozhodovanie o podmiennečnom prepustení, inak hrozí porušenie zásady ne bis in idem. Nepostačuje teda prevziať identické argumenty, ktorými súd pôvodne zdôvodňoval uloženie trestu odňatia slobody.

Sťažnostný súd sa však stotožnil s námietkou prokurátora, že súd prvého stupňa rozhodol podľa § 66 Trestného zákona. Toto ustanovenie stanovuje materiálne a formálne podmienky z pohľadu trestného práva hmotného, ktorých splnenie vyžaduje rozhodnutie o podmiennečnom prepustení. Naproti tomu Trestný poriadok stanovuje procesný postup, ktorým sa riadia orgány činné v trestnom konaní alebo súdu. Sťažnostný súd preto pripomína, že v rámci rozhodovacej činnosti súdom a orgánov činných v trestnom konaní je potrebné postupovať v zmysle Trestného poriadku a preto mal súd prvého stupňa rozhodnúť a aj hlavne podľa § 415 Trestného poriadku. Toto pochybenie súdu prvého stupňa však nie je tak zásadným, aby ovplyvnilo zákonnosť jeho rozhodnutia v samotnej podstate a preto na neho sťažnostný súd len akademicky poukazuje s tým, aby sa súd nižšieho stupňa v budúcnosti dôsledne riadil ustanoveniami Trestného poriadku.

Nedôvodná bola námietka prokurátora, že si súd prvého stupňa nepripojil spisový materiál, nakoľko súd pri rozhodnutí o žiadosti o podmiennečné prepustenie nevychádza prioritne z okolností, za ktorých bol spáchaný trestný čin ako si to predstavuje prokurátor, ale zo skutočností, ako sa správal odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody (v tomto prípade aj vo výkone väzby), z jeho trestnej minulosti alebo iných predpoklad, ktoré by nasvedčovali tomu, ako sa bude odsúdený správať po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Čo sa týka výrokov II. a III. napadnutého uznesenia, s týmito sa sťažnostný súd nemôže stotožniť.

Stanovenie dĺžky skúšobnej doby vo všeobecnosti závisí od závažnosti spáchaného trestného činu (prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin), počtu spáchaných trestných činov, výšky uloženého trestu, od trestnej minulosti odsúdeného (prvotrestaný alebo recidivista), od správania odsúdeného vo výkone trestu, od možnosti nahradiť spôsobenú škodu v skúšobnej dobe, od rizika sociálneho zlyhania stanoveného v posudku ústavu, resp. ďalších osobitných okolností prípadu.

Súdom prvého stupňa stanovená skúšobná doba v trvaní 6 rokov však trojnásobne prevýšila výmeru trestu odňatia slobody, ktorú odsúdenému uložil súd za spáchanie trestnej činnosti. Takto uložená skúšobná doba nie je adekvátna spáchanej trestnej činnosti a je neprimeraná s ohľadom na zostávajúcu dĺžku trestu odňatia slobody (4 mesiace), závažnosť spáchanej trestnej činnosti (prečin) a trestnú minulosť odsúdeného (prvotrestaný). Námietky obhajoby sú v tomto smere dôvodné.

Sťažnostný súd zároveň nevidí dôvod na to, aby bol odsúdenému popri skúšobnej dobe určený aj probačný dohľad s ďalšími obmedzeniami. Je na zvážení súdu, či v rámci výchovného pôsobenia na odsúdeného v skúšobnej dobe, aby viedol riadny život, je potrebné nariadiť aj probačný dohľad a určiť primerané obmedzenia a povinnosti a či ich výkon bude kontrolovaný elektronickým monitorovaním.

Vzhľadom však na rovnaké okolnosti ako v bode 23 tohto uznesenia, je sťažnostný súd toho názoru, že skúšobná doba je na zavŕšenie nápravy odsúdeného dostatočná.

S poukazom na vyššie uvedené, dospel sťažnostný súd k záveru, že skúšobná doba v trvaní 2 roky bude vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti (prečin nižšej nebezpečnosti, ale vysokej spoločenskej závažnosti), dĺžku zvyšku trestu a osobu odsúdeného vhodnejšia a lepšie prispeje k trvalej prevýchove odsúdeného, t. j. k vedeniu riadneho života odsúdeným.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.